

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gl., za pol leta 8 gl. za četrt leta 4 gl. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gl., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za diake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gl. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. — Opraviništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari, je v „Narodne tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Poročilo o občnem zboru „Narodne tiskarne“

dne 22. februarja 1880.

Predsednik g. dr. K. Ahačič pozdravlja navzočne gg. delničarje in poroča o stanju društva ter konstatira, da se je preteklo leto za „Narodno tiskarno“ prav povoljno končalo.

Iz predložene, po gg. J. Vilharji in K. Klunu pregledane in potrjene bilance za l. 1879 se razvidi, da so prejemi znašali 20618 gl. 79 kr., izdatki pa 18882 gl. 56 kr. in da je koncem leta v društveni blagajnici ostalo 1219 gl. 89 kr. Od dohodkov, ki znašajo 21442 gl. 65 kr. ostane po odšteti troških 17952 gl. 46 kr. po odračuneni izgubi l. 1877 in 1878 s 530 gl. 2 kr., in po odbitku odstotkov, ki so se odpisali pri strojih, črkah, mobilijah in ustanovnih troških s 1083 gl. 14 kr. še čistega dobička 1877 gl. 3 kr.

Aktiva znašajo: Inventar 20643 gl. 7 kr., ustanovni stroški 1749 gl. 8 kr., dolžniki 643 gl. 79 kr., vrednost državnih papirjev 2341 gl. 20 kr., naloženo pri obrtn. društvu (po 5%) 1800 gl., blagajnični ostanek 1219 gl. 89 kr. vkup 28397 gl. 3 kr. Pasiva znašajo: 442 delnic po 60 gl. vred. 26520 gl., dobiček za 1879 leto 1877 gl. 3 kr., vkup 28397 gl. 3 kr.

Po nasvetu g. dr. K. Ahačiča sklenilo se je, da se s čistim dobičkom 1877 gl. 3 kr. razpolaga na sledeči način:

1. Ustanovi se rezervni zaklad in odloči v ta namen 200 gl., ki se imajo naložiti pri obrtn. društvu na posebno knjižico z naslovom: „Rezervni zaklad delniškega društva „Narodne tiskarne“ v Ljubljani“.

2. Za podpore in nagrade odloči se 250 gl.

3. S 1. majem 1880 izplača se pri društveni blagajnici dividenda za l. 1879, po 3 gl. na vsako delnico in sicer proti temu, da vsak delničar odda vse do kopca 1879 l. zapadle kupone.

4. Prebitek čistega dobička s 101 gl. 3 kr. vzame se na račun 1880 l.

Končno odobri se še nasvet, da se ako mogoče nakupi še 42 delnic in da se dotične ponudbe, v katerih bi se zahtevana cena naznanila, predlože upravnemu odboru, ki se ob enem pooblasti, da odmeri ceno in dovoli izplačanje dotične svote.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 24. februarja.

O hrvatskem banu Mažuraniću, ki odstopa s svojega mesta, da prostor naredi Magjarom povoljnemu grofu Lacku Pejačeviću, prinaša „Obzor“ članek, v katerem pravi, da je imel Mažuranić dobro voljo in da se je za njegovega banovanja marsikaj dobrega učinilo. — Starčevićvska „Sloboda“ pa, ki je nam zadnje dni vendar došla, pripoveduje v listu od 22. t. m. neverjetno fabulo, da je Mažuranić padel zaradi tega, ker je nekova dr. Frankova pisma protizakonito zadrževal in neko kraljevo pismo falzificiral! Ne moremo verovati, da bi možno bilo!

V ogerskem državnem zboru se zdaj vrši budgetna debata. Dne 21. t. m. je govoril Bela Grünwald in očital vladi, katero je doslej sam podpiral, da nima niti idealnih niti ne realnih namenov pred očmi. Drug govornik grof Apponyi je v poludrugo uro dolgem govoru svoj program razložil. On je konstatiral, da gospodarstvena moč ogerskega ljudstva hitro ali razvidno propada, zlasti zavoljo tega, ker so bremena prevelika, ker je kredit predrag, velike industrije nij, a glavna veja ogerske produkcije, poljedelstvo tudi peša.

Da bi se tudi poljedelstvo povzdignilo, trebalo bi uvesti industrijo, skrbeti za semenj ogerskim pridelkom z dobro trgovsko politiko, s tem, da vlada sama železnice v svojo upravo vzame. Na dalje je govornik priporočal reorganizacijo državne uprave. Na konci je izrekel željo, da bi minister Tisza skoro šel, ker njemu se popravljjanje administracije državne ne more zapati.

Vnanje države.

Poljsko plemstvo gre čestitat ruskemu carju na njegovej rešitvi. Poroča se namreč iz Varšave, da gre v Peterburg v to svrhu posebna deputacija, katero bosta vodila marquis S. Vielopolski in grof T. Zamoyški. V deputaciji bode 50 poljskih boljarjev v narodnej opravi, ki bodo ruskega carja prosili, naj pride za dalje časa v Varšavo. Deputacija mu izroči tudi adresno, v kateri se pravi, „da je ves poljski narod porok za osobo svojega kralja“.

Prince Aleksander Hesenški, ki je prišel na gosti v Peterburg, opisuje v pismu do svoje soproge zadnje zločinstvo nihilistov tako-le: „Na kolodvoru so me čakali vsi sinovi carjevi in knez bolgarski, ter so me spremili v zimsko palačo. Na stolbi me je čakal car. Šli smo po mostovži v njegove sobane, kar po palači strahovito zagrmeli. Tlak se je vzdignil kakor da bi bil potres, in plinova razsvetljava na mostovži je vgasnila. Popolnoma tema je nastala, in prah ter smrad po smodniku ali dinamitu nam je v nos udaril. Nam so klicali, da je veliki svečnik padel s stropa na mizo v sobi, kjer je bilo kosilo za carsko rodbino in njega gosti pripravljeno. Carjevi naslednik, veliki knez Vladimir in jaz smo tja hiteli, grof Adlerberg je pa ostal pri carji. V sobo prišedši smo videli, da so vsa okna popokala, stene so bile razrušene, nij bilo dvomiti, da se je podkop razpočil pod salonom“. — Preiskave, katere je vodil tudi znani general Totleben, so potrdile, da so v sobi pod salonom prižgali nihilisti dinamit. Prijelo se je uže nad 200 osob, sumljivih.

Listek.

Slovanska pisma.

III.

Napreduje-li Slovanstvo? To je vprašanje, ki se dozdeva na prvi mah naivno. Saj vendar vsi slovanski narodi napredujejo na političnem in literarnem polji, in ako napredujejo vsi narodi, napreduje tudi Slovanstvo.

Da, v prvi hip se nam stvar kaže taka. V tem odgovoru je sicer precej resnice, a tudi precej optimizma. Sam moram priznati, da sem prej optimist nego pesimist. A optimizem naj nas nikar ne ovira resno motriti to glavno vprašanje, ter si tako predočiti, kakor je v resnici.

Učeni slovanski rodoljub Budilovič je po svojem dveletnem potovanju po slovanskih krajih izrekel v dobrotvoriteljnem slovanskem komitetu v Peterburgu l. 1874. mej drugim tudi: „Slo-

vanstvu zgine vsako leto deloma po naravnem toku življenja, deloma od davljenja tujih držav na stotine in morebiti na tisoči njega sinov. V novejši dobi se ta tok razloženja Slovanstva ne samo ne slabi, a se celo krepi in se začenja razprostrati v prav žalostnih razmerah . . . Delo, o katerem govorim se mi zdi tako resno, da bi bil poguben vsak optimizem v tem slučaju. In torej, mesto praznih mamljenj samih sebe, priznajmo fakt progresivne gibelji Slovanstva na mnogih krajih njega teritorija.“

Te besede so bile govorjene pred šestimi leti, a veljajo skoro isto tako še zdaj. Pogledajmo le nekoliko po svojej ožjej domovini. V prošlem letu je slovanski narod tako, dejal bi, veličasno dokazal pri volitvah svojo narodno zavest in vendar kljub temu je pridobil li kaj teritorija? Ne, zgubil ga je morda nekaj; v središču na Kranjskem sicer ne, pač pa valjda na mejah. In ako se tudi povsod snujejo slo-

venske šole, ostane li potem slovanski teritorij in statu quo? Skoro smem trditi, da se bode tudi potem na pr. na Koroškem slovanski živelj umikal nemškemu in ne nasprotno. (Samovideci iz Koroškega so nam zagotavljali, da masa slovenskega naroda tudi na Koroškem kljubu vsem nemškim šolam slovenska ostaje, in da se zdaj ne vidi še, da bi germanizem na kmetih kaj tal pridobival, kjer jih uže prej nij imel. Ur.)

Kar se godi pri nas, to se godi tudi pri nekaterih družih slovanskih narodih. Treba je, če hočemo ohraniti status quo, sosredotočiti in organizirati zjedinjene moči in za tako zjedinenje je neobhodno potrebno kako pravno in gmotno središče.

Prvi in morda jedini za zdaj možni pripomoček k dosegu tega smotra ter k razširjenji slovanske vzajemnosti je gotovo vseslovanski literarni časnik. Nekako predhodno delo k temu so nam podali lani dunajski vse-

S tem se bodo mnogo sitnotij, kazni, dolgih potov, zamud in denarnih škod obvarovali; ter jim ne bode treba v teh zadevah z ob-sodbo v rokah in klobučkom pod pazduho po pisarnah hoditi za obrambo moledovat in dra-gih novcev trošit. To podajemo našim umnim gg. krčmarjem in mesarjem v tehten preudarek.
Luka Tavčar.

Eksekutivne dražbe

dné 27. februarja:

Ferdinand Sever (3) v Mokronogu (2100); Luka Belé (2) iz Klenika (740) v Postojni; Jaka Zagar (1) iz Dameljane (60), Jože Kastelic (1) iz Vinice (170), Matja Medoš (3) iz Drenovice (305), Matja Magaj (2) iz Črnomlja (1126), Peter Muhvič (1) iz srednje Ra-denice (106), Jaka Pavlešič (1) iz Brezja (300), Ma-tija Stukelj (1) iz gorenje Pake (313) Ivo Staudacher (1) iz Hrasta (801), Jože Grahek (1) iz Lokve (1879), Miha Barič (1) iz sinje gore (62), Matja Lašič (1) od stare Lipe (123), Janez Wolf iz Knežine (61), in Andrej Stojnič (3) iz Črnomlja (20), — vsi v Črnom-lji; Anton Penko (3) iz Parij (1650) v Bistrici; An-drej Bevič (3) iz spodnjega Semena (1340) v Bistrici; Luka Logar (3) iz Vrbič (1180) v Bistrici; Franca Vogel (1) iz Smovidala (4560) v Litiji; Franc Logar (1) iz Knežaka (1550) v Bistrici; Luka Ferjan (3) iz Gabrije (410) v Vipavi; Janez Vrankar (1) z Gabrov-nice (1793) v Brdu; Niko Simšič (3) Radovice v Metliki.

Tuji.

22. februarja:

Pri Slonu: Scharf, Kracker iz Dunaja. — pl. Gutenberg iz Trsta. — Barto, Goldstein, Altschul iz Dunaja. — Bendiener iz Grada. — Pri Malici: Hartman, Bütz, Einöhl iz Dunaja. — Mordax iz Trsta. — Pri avstrijskem cesarji: Sesky iz Celovca.

Loterijske srečke.

V Trstu 21. februarja: 34. 8. 48. 17. 85.
V Lincu 21. februarja: 71. 13. 83. 88. 34.

Dunajska borza 23. februarja.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih . . . 71 gld.	60	kr.
Enotni drž. dolg v srebru . . . 72	35	"
Zlata renta . . . 85	70	"
1860 drž. posojilo . . . 130	—	"
Akcije narodne banke . . . 841	—	"
Kreditne akcije . . . 307	30	"
London . . . 117	30	"
Srebro . . . —	—	"
Napol. . . 9	39	"
C. kr. cekini . . . 5	53	"
Državne marke . . . 57	80	"

Štev. 1871.

(51—3)

Razglas.

Zalaganje kamnoseške potrebsčine iz tržaškega kamena in delo pri napravi hodnega tlaka na starem trgu in v sv. Florijana ulicah se bode

v četrtek dné 26. februarja 1880
dopoludne ob 10. uri

na pismene ponudbe oddalo.

Načrt, pogoji in proračun leže v mestnem stavbenem uradu in se zapечатene ponudbe do zgoraj omenjene ure pri mestnem magistratu sprejemajo.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dné 15. februarja 1880.

Župan: Laschan l. r.

Išče se gostilničar

za jako dobro obiskano gostilnico tik velike ceste. Natančneje se izve iz prijaznosti v administraciji „Slovenskega Naroda“.
(56—8)

Zahvala.

Vsemu prečastitemu p. n. občinstvu za v tako obilnej meri izkazano sočutje in mnogobrojno udeležbo pri sprevedu k več-nemu počitku mojega jediniga, presrečno ljubljenega nepozabljenega sina, gospoda

Rudolfa Franc-a,

c. kr. davk. praktika,

osobito pa tukajšnje prostovoljne požarne straži, gospodom c. kr. uradnikom in mest-janom, vsem blagodušnim dariteljem obilih krasnih, dragemu umrlemu posvečenih ven-cev, kakor tudi ljubljanskej godbi izrekam najiskrenejšo zahvalo.

V Loki, dné 20. svečana 1880.

(61) **Žalujoča mati.**

Kislo zelje na prodaj.

Graščina Rakovnik pri Šentrupertu na Dolenjskem ima okolo

sto in petdeset centov

izvrstnega kislega zelja

na prodaj. Vse natančneje se izve pri graščinskem oskrbnstvu v Rakovniku, pošta: St. Rupert, Dolenjsko.
(62—1)

Okusne, zlatorumene okajene

Kielske sardele

zaboj a okolo 1 1/2 kilo okolo 200 komadov gld. 1.40; 2 zaboja gld. 2.40, 6 zabojev gld. 6.60, franco (pošt-nice prosto) s poštnim povzetjem. Zaboj zastoj.

A. L. Mohr,

Ottensen bei Hamburg.

(64)



Lekarna „pri sv. Leopoldu“ na Dunaji,

Stadt, Ecke der Planken- und Spiegelgasse,

FILIPA NEUSTEINA,

(520—11)

priporoča p. n. občinstvu celo vrsto pravih zdravilnih in toaletnih sredstev, ki so se vselej kot izvrstna izkazala in gotovo ozdravila.

Tisot spričeval je potrjujejo.

P. n. občinstvo se prosi, da samo one specialitete za prave sprejema, ki so z našo firmo zaznamovane.

Neusteinove posladkorjene pile sv.

Elizabete za čiščenje krvi, lahko odga-njajo, čistijo kri, in niso škodljive; dobre posebno pri boleznih v spod-njih organih, zimici, boleznih pranih organov, kože in oči, otrok in žensk; odpravijo zapreje, pravi vir največ boleznij. Ta pila je najboljši in najcenejši izdelek te bice. 1 valar, 8 škatlic, s 120 pilami, stane 1 gld., posamezne škatlice 15 kr.

Odlikovane so te pile z jako častnim spričevalom dvornega svetovalca prof. Patha.

Beaume' Girome, izvrstno zdravilo za ozeblino. 60 kr.

Brownova pomada, najizvrstnejše sredstvo za ohranjenje in barvanje las, daje lasem prvotno barvo. Velik lonček stane 2 gld., maj-hen 1 gld.

Dr. Callmanna lasno barvilo, popolnem da osivelemu lasu vsako barvo (črno, rufavo, rumeno). 3 gld.

Orientalni prah za dame, da koži glad-kost, finost in mehkost, (belo ali roza), a 1 gld. in a 50 kr.

Damascenska cvetlična crème za finost in glad-kost kože gld. 1.40.

Demascensko cvetlično milo a 55 kr.

Gušni duh, najboljšo sredstvo proti guši (krofu). 70 kr.

Elektro-motoricni vratni trak, za te-benje otrok, najboljši uspeh 1 gld. 50 kr.

Victoria zobni prah, najboljšo sredstvo za čiščenje zob a 35 kr.

El Benito, jedino dobro sredstvo proti izpadanju las in odpravljanju luskin. 1 gld. 80 kr.

Vedno v zalogi je: Kondensirano švicarsko mleko a 65 kr. Nestlejeva otročja moka a 90 kr. Dr. Golijev jedilni prah a 84 kr. Poppova anaterinina ustna voda a 1 gld. 40 kr. Liebigov mesni ekstrakt jeden četr funta 80 kr. Dr. Pfeffermannova zobna pasta a 1 gld. 25 kr. Poltova resedna pomada a 1 gld. 60 kr.

Veliko skladišče parfemerij, mila, pomad itd. prvih pariških firm. — Čokolade francoske kolonije od 60 kr. do 3 gld. funt. — Pravi ruski čaj a 1 gld. jeden četr funta. — Skladišče vsakojah instrumentov za zdravljenje, kakor samoklistiri, brizgalnice, bandaže itd. jako ceno. — Velika zaloga zobnih krtac, šmink in drugih toaletnih reči. — Priporočamo p. n. občinstvu zdravila v posladkorjene obliki, kakor kinin, kopaiva, doverski prah, zelezo, jetrno olje, bromkali, jodkali, rabarbar, dvojno ogljenokisla soda, magnezija itd. po najnižji ceni. — Najznannejše specialitete farmacije in parfemerije, francoske, angleske, ameriške, nemške, švajcarske in avstrijske se pri nas vedno dobivajo.

Vse reči, ki spadajo v farmacijo, parfemerijo in k toaleti pariške razstave 1878, dobivajo se tu, in se cenilniki zastoj razpošiljajo.

Opozorujemo posebno na knjigo: „Dr. Boil's Schönheits- und Gesundheitspflege“ cena 30 kr.

Pivo od zeleza, boljše in zdravše, nego vsi drugi sladni izdelki, krepi in redi zdrave, rekonvalescente in bolne. 50 kr.

Mi razpošiljamo ali pr. ti gotovini ali poštnemu povzetju in pri en-gros nakupu dajemo velike rabate.

71 gld. čistega dobička. Gotovo lep znesek za tako malo mesto kot Kostanjevica, ki samo nij premožno. Se ve, da je bilo prišlo k tomboli tudi nekaj gospodov iz sosednjih krajev, ki so k dobremu vspehu pripomogli. V nedeljo bo menda v ta namen tombola tudi v Št. Jarneji.

— (Iz Haloz) pri Ptui se nam piše, da denes dné 25. februarja obhaja slovenski pisatelj veleč. župnik B. Raič svoj 53. god. Zatorej vrlému rodoljubi tudi mi zakličemo denes: ješče mnogaja leta!

— (Iz Dilec) se nam piše dné 23. febr.: Poročati mi je, da je g. Franjo Doles, nadžupan Podnanoskih občin po 12 tednem bolehanji 22. t. m. umrl. Ranjki je bil obče priljubljen spoštovan poštenjak, narodnják, ter zvest prijatelj vsem, kateri so ga poznali, ter z njim občevali, kar je tudi pri vsakej priliki kazal. Prerano zamrli dovršil je komaj 38 let, zapustivši žalujočo soprogo.

— (Ptujška čitalnica) napravi dné 29. februarja na korist stradajočim Istranom besedo z zanimivim programom: petjem, govorom g. Bož. Raiča in tombolo. Začetek je točno ob pólu osmej uri zvečer. Vstopnina le za neude in sicer: za osobo 50 kr., družino 1 gld. Vstopni listi kakor tudi tablice za tombolo dobé se pri g. A. Jurci in J. Kasimiru. Darila bodi si v denarjih ali v dobitkih se radovoljno sprejmejo. K tej besedi uljudno vabi odbor.

— (Umor.) Iz Kranja prihaja vest o strahovitem činu. Zadnji četrtek dopoldne je bilo namreč posestvo J. Černetu iz Kokrice v Kranji na javnej dražbi prodano. To posestvo je kupil 70 let stari Jurij Kvas iz Velesovega. Kvas se popoldne napoti gledat svoje kupljeno posestvo. Komaj pa Černe zagleda starca, skoči od zadaj k njemu, ter ga s sekiro pobije k tlam, tako da je bil ubogi starček takoj mrtev. Potem pa se je tudi do konca branil, ko so ga hoteli žandarji ukleniti. Černe je preje zažugal, da bode vsakega ubil, kdor bo kupil njegovo posestvo.

— (Zavoljo koščka kruha obesil se.) Iz Celovca poročajo, da se je tam vojak obesil zavoljo koščka kruha. Lačen bil je namreč ukradel svojemu tovarišu košček kruha. Krušna tatvina mej tovariši se pa pri vojaki ostro kaznuje, da si se gotovo le zaradi tega prigaja, ker — imajo vojaki premalo jesti. Tovariš mu zažuga, da ga bo

sem se obrnil do svojega knjigarja, da bi mi naročil list „Revue slave“, ki je obetal se nekako s tem predmetom pečati, ali v nekaterih tednih dobim odgovor: Vorläufig ist noch nicht erschienen, überhaupt sehr fraglich, ob je erscheinen wird, weil die teilname bis jetzt zu gering.

Torej premalo udeležbe. A jaz mislim, da bi bilo gotovo dosti udeležbe, ko bi se tak časnik osnoval pri pravej priložnosti. Spomnimo se le predlanskega jubileja Bleiweisovega in lanskega Kraszewskega. Oba jubileja sta zelo koristila slovanske reči, a še veliko več bi bila, ko bi se bil lani postavil dostojen spomenik, ko bi se bili tačas izvrstni pisatelji raznih rodov pogovorili o izdajanji tacega časnika. Morebiti se nam zopet kmalu ponudi taka prilika in tačas — pozor. Govoriti pa tu ne morem, kaj naj bi ta časnik vzlasti obdelaval, kje izhajal, v katerem ali katerih jezikih, to vse bi se imelo pri zboru določiti — hotel sem opozoriti le na oportuniteto in potrebo tacega časnika.

zatožil. Vsled tega se tat koščka kruha tako prestraši, da gre in se obesi.

— (Ostrupljenje zavolj ljubezni.) V Kranj je prišla dné 17. t. m. neko dekle. Ana Mahe s Koroškega, ter ostala v gostilni „na starej pošti“. Drugo jutro je pa z zeleno barvo ostrupila se in ker je bila zdravniška pomoč prekasna, je vsled ostrupljenja zvečer ob 11. uri po hudih mukah umrla. Dejala je, da jo je nesrečna ljubezen gnala do tega koraka.

— (Razbojnik.) Žandarmerija v Št. Jurji je poročila v Celje, da je bil po noči 19. t. m. kočar Gajšček v svojem stanovanju napaden od dveh razbojnikov, in ko se je hotel braniti, obstreljen takó, da mu je rana za življenje nevarna. Sodi se, da je bil tu udeležen zopet sloveči južnoštajerski razbojnik Guzaj, katerega še zmirom ne morejo vloviti, da si je 150 gld. na njegovo glavo razpisanih, katere dobi, kdor ga ujame.

Razne vesti.

* (Žepna ura v laséh.) Neki gostilnar v Kölnu je zadnji vtorek poslal zvečer svojo postrežkinjo v mesto po opravilu. Dekle se kmalu vrne in gre takoj v kuhinjo. Kuharica se ozre po njej in vidi, da dekletu na laséh visi žepna ura. Dekle se je čudilo, od kod prihaja ta dar. katerega jej nij nikdo izročil, a potem se spomni, da jo je mej potom kar mimogredoč hotel neki gospod — poljubiti, česar pa ona nij pustila, ter se mu je skozi pajzdho zmuznila in ubežala.

* (Vtopilo) se je minolega tedna v raznih morjih 33 angleških in drugih ladij, vseh pa letos 190, za 101 menj, nego v lanskem letu ob tem času. Škode je s temi 33 ladjami 450.000 funtov šterlingov, izmej teh 320.000 f. št. angleških.

Gospodarske stvari.

Vabilo

na

prvi hrvatski vinski semenj,

kateri bode

17., 18. in 19. marca 1880

v glavnem kraljevem mestu Zagrebu,

v prostorih hrvatsko-slavonske zemljedelske družbe.

Hrvatska je v prvej vrsti vinogradska zemlja, po svojem geografskem položaji in po svojih klimatičnih odnošajih, kateri so vinstvu jako ugodni.

V novejših časih se je vinogradstvo na Hrvatskem mnogo poboljšalo s tem, da se novi vinogradi sadé z najboljšimi vrstami trsa, in tudi da se je počelo v kletarstvu z vinom bolj umno postopati.

Hrvatska, Slavonija in bivša Vojna krajina ima 133.516 hektarov vinogradov, na katerih se vsako leto dobi od 1 do 2 milijona hektolitrov vina. Hrvatska vina so bila že poprej v razstavah v Beči, Londonu in Parizu odlikovana s srebrnimi in zlatimi medaljami, pa tudi lansko leto je odlikovano hrvatsko vino na Stolno-Belgradske razstavi z zlato medaljo.

Na Hrvatskem rase belo in rudeče vino, močno in izvrstno vino za mizo, pa tudi izvrstno za butelje.

Mej raznimi vrstami grozdja se na Hrvatskem goji posebno „Kraljevina“ (rudeči Portugizec), katere dá jako fino in močno vino, in „Moslovac“, od katerega se dobi tudi tako dobro vino. V novejših časih počel se je pa širiti po Hrvatskem posebno italijanski in renski „risling“, od katere vrste je uže zdaj na Hrvatskem veliko dobrega vina.

Posebno dobra bela vina se pridelujejo na Hrvatskem od Zagreba do Sv. Ivana, pod Okičem, v Moslavini, na Kalničkih in na Vraždinskih brdinah itd. Ta vina so jako močna in polna, dočim je vino v Zagorji bolj lahko, rezko, in zato kakor namizno vino kaj priljubljeno.

Izvrstna črna vina se nahajajo na Hrvat-

skem v Moslavini in Kalniku v Sremu (Slavoniji) pa posebno dobra tako imenovana „Karlovačka vina“, katere so si stigla veliko ime v trgovini. Tukaj se prideluje tudi samotok za dezertna in bela vina, katere se v velikej množini razpošiljajo po svetu. Akoravno je vinska trgovina na Hrvatskem in v Slavoniji uže od nekdanj živahna, in tudi zdaj, ko trgovina povsod peša, se dobro razvija, vendar pa nij tako razširjena, kakor hrvatska vina zaslužijo po kvaliteti in kvantiteti.

Zarad tega je hrvatsko-slavonska kmetijska družba in trgovsko-obrtniška komora zaključila prirediti prvi hrvatski vinski semenj, da se tuji vinski trgovci in konsumenti spoznajo s hrvatskim vinom.

Podpisani odbor zatorej vabi p. n. domače in stranske vinske trgovce in konsumente, da se potrudijo na ta semenj.

Da se tem laglje vinskega semnja vsak vinski trgovec udeležiti more, prosili smo vse železnice, da za onih 10 dnj za obiskovalce semnja odredijo znižano ceno na železnicah. Zato potrebne legitimacije, kakor tudi izkaze od vseh za vinski semenj oglašanih vin, njih cene in pogodbe vinskega semnja, dobile se bodo do konca februarja pri vseh kmetijskih družbah in trgovsko-obrtniških komorah v Ljubljani, v Celovci, v Gorici, v Trstu, v Solnogradu, v Gradci, v Pragi, v Olomucu, v Krakovem, v Lvovu, v Opavi, v Beči, v Linci, na Sibirskem in na Švajcarskem, kakor tudi pri hrvatsko-slavonske kmetijske družbi in trgovsko obrtniške komori v Zagrebu.

V Zagrebu, 8. januarja 1880.

Hrvatsko-slavonska kmetijska družba:

Predsednik: Tajnik:

grof Jurij Jellačić, s. r. Fr. Kuralt, s. r.

Trgovska obrtniška komora:

Predsednik: Tajnik:

Evgen Sabljčić, s. r. Milan Krešić, s. r.

Umrli so v Ljubljani:

19. februarja: Fran Sušnik, kajzarja sin, 8 dnj, na llovici št. 32.

20. februarja: Josip Lavrič, župnik v pokoji, 77 let, v Kravjej dolini št. 11, za marazmom.

21. februarja: Urša Jesih, gostaška, 82 let, sv. Petra cesta št. 7, za otrpnenjem pljuč. — Marija Zupančič, bivša dekla, v Kravjej dolini št. 11. — Urša Turk, gostaška, 80 let, na Kongresnem trgu št. 14, za starostjo.

22. februarja: Gisela Štrukelj, 6 mes., na poljanskej cesti št. 25, za božjastjo. — Ivana Mevček, 56 let puškarja vdova, na poljanskej cesti št. 18, za pljučno tuberkulozo.

Tuji.

23. februarja:

Pri Slonu: Tamino iz Zadra. — Bucich iz Trsta. — Hirschman iz Dunaja. — Reithak iz Tržiča. — Berčič iz Grada. — Markič iz Logateca. — Zandor iz Bleda.

Pri Mallét: Schmidt iz Dunaja. — Kosina iz Trebiža

Dunajska borza 24. februarja.

Izvirno telegrafično poročilo.

Enotni drž. dolg v bankovcih . . .	71 gld.	45	kr.
Enotni drž. dolg v srebru . . .	72	10	„
Zlata renta . . .	85	50	„
1860 drž. posojilo . . .	130	—	„
Akcije narodne banke . . .	839	—	„
Kreditne akcije . . .	305	40	„
London . . .	117	55	„
Srebro . . .	—	—	„
Napol. . .	9	41	„
C. kr. cekini . . .	5	53 1/2	„
Državne marke . . .	57	9	„

Štev. 2615.

(63—1)

Razglas.

Mestni magistrat v splošno znanje razglasi, da izkaz prostorov, ki so se na podlagi postave o nastanovanju vojakov dné 11. junija 1879 izmerili, od 24. februarja do 4. marca 1880 v magistratnem ekspeditu zaradi reklamacij v očitni pregled razpoložen leži in da se imajo pritožbe v 8 dneh po zadnjem dnevi razpolage podpisnemu uradu izročiti.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dné 20. februarja 1880.

Župan: Laschan l. r.

Doslej se novi vojaški zakon na **Fran-coskem** iz novčinih obzirov nij še nikdar popolnem izvel, ampak vsako leto se je pod orožje pozval samo en razred rezervnikov in en razred deželobrambovcev; letos se pa bode ta novi zakon popolnem izvel, in poklicanih bode pod orožje nič menj nego 968.300 mož!

Stroški za **angleško** armado so letos preračunjeni na 155.413.000 gld. Redna vojska angleška broji 124.165 mož vseh orožja vkup; armadna rezerva prvega razreda šteje 16.651 mož, drugega razreda 22.021, milica 113.484, milica na konjih 10.508, prostovoljcev pa je bilo koncem 1879. leta 206.265. skupaj tedaj ima Angleška 493.094 mož; v Indiji pa je 67.639 rednih vojakov.

Dopisi.

Z Vrhniko 20. febr. [Izv. dop.] Občni zbor naše čitalnice za m. l. bil je stoprav 18. t. m. — Ker je društvo v m. l. denarničarja izgubilo, njegov posel pa je tajnik prevzel, predložil je zadnji račun od m. l., ter ob enem pri zboru navzočnim gospodom dokazal deficit v znesku 25 gl. 70 kr. — Navzočni gospodje društveniki so račun, kakor tudi deficit potrdili, ter zadnjega takoj pokrili. — V odbor so se sledeči gospodje volili: Za društ. predsednika g. Josip Lenarčič, za podpredsednika g. Ivan Zdražba, za tajnika g. Josip Prosén, za denarničarja g. J. Pipan, za odbornike: g. Dragotin Kotnik, g. Vinko Levstek, g. Fran Tršar, g. Ivan Cukale, vsi z Vrhniko in g. Jos. Rebič iz Vira nad Vrhniko. Omenjeni odbor je sklenil, da se bodo za naprej mesečni doneski gg. udov, mesto 50 kr. na 30 kr. znižali, ter vsi časniki, ki jih je društvo do sedaj imelo, za naprej naročili. V tá namén, bode nov zbor 23. t. m, sklican. — Da se je deficit takoj pokrili, izreka čitalnica gorko zahvalo oštirju „Črna orla“, g. Mateju Cerarju, da jej je odpustil 12 gl. za stanovanje, ozir. društ. sobo; — ob enem tudi izreka zahvalo vsem onim gospodom, ki so v ta namen odprli „pruštofe“ — kajti s tem so pokazali ljubezen za narodni napredek.

Z Dunaja 19. febr. [Izv. dop.] (Raznoterosti iz življenja slovanskih društev na Dunaji). Proslava stogodišnjice Milovana Vidakoviča, ki jo je priredilo o sv. Savi srbsko akademsko društvo „Zora“ uz bratsko sodelovanje slovenačkog akad. društva „Slovenije“ obnesla se je sijajno. Predsednik „Zore“ g. Tod. Stefanović-Vilovski govoril je v navdušenih besedah o pomenu večera i s presrečnimi besedami pozdravil

obilno navzočne čestilce Vidakovičeve in veliki broj zastopnikov različnih slovanskih i nemških društev, posebno pak v obilnem broju navzočne ude društva „Slovenije“. Mej odličnimi gosti bil je slavno znani srbski polkovnik Horvatić, bivši srbski ministerski predsednik Kaljević sē soprogo, profesor Bilka, poslanec dr. Vitezić, dr. Murinov, ces. ruski dvorni svetovalec sē soprogo itd. itd.

„Slovenije“ pevci, akoravno jih nij bilo toliko, kolikor jih je navadno, imeli so sijajen večer. Vse je občudovalo izvrstno šolane pevce, čistoto njih glasov. Jenkovi: „Nek dušman vidi“ i „o Vidovu dnu“ izbudili sta največje navdušenje. Hajdrihovo: Jadransko morje prouzročilo je takovo ploskanje, kakor ga je redko kedaj slišati. Morala se je ponavljati. Srbski zvuci: Marinkovičev: Horvatić-marš i Jovan Paču-jevo kolo, ki jih igral na glasoviru Milutin Jovanović, izbudili so veliko navdušenje, posebno Horvatićev-marš, pri katerem je nastalo silno živio-klicanje navzočnemu srbskemu vojskovođji. Beriotov: koncert duo za dve vijolini, ki sta ga svirala Todor Andrijević in Aleks. Petrović, deklamacija „Guslareva smrt“ od Zmaja, Jovana Jovanovića i K. M. Vemberjev koncert za fagot sē spremljevanjem glasovira kazali so večje virtuoze i deklamacija sijajno govorniško močjo nadarjenega moža.

Po oficijalnem delu začela se je prosta zabava. Pevci društva „Slov.“, koje je vodil „Slovenije“ pevovodja g. Jiřík, želi so za svoje petje največje odobravanje, zastopniki različnih društev govorili so navdušena pozdravila „Zori“ i srbskemu narodu, v obče, bil je to krasen večer, kojega spomin se je vsacemu navzočnemu utisnil globoko v srce. Najše omenim, da so srbski listi, ki so dopise o tej slavnosti priobčili, polni hvale na slovenske pevce in navdušenost „Slovenije udov“ za pobratimsko društvo „Zoro“.

„Slovanska Beseda“ priredila je nedavno izredni venček v cvetličnih dvoranah dunaj-skega vrtogradnega društva, kamor je prišlo mnogo odlične dunajske gospode različnih slovanskih pokolenj, Izmej mnogih častnih gostov imenujem te-le: general Stratimirović z rodovino, poslanci dr. Vitezić, Nabergoj, Čelakovsky, profesor Šuman, grof Harrach, baron Springer, sekcijski šef Pouchly, sekcijski svetovalec dr. Herm. Jireček, dvorni svetovalec Petruška, dvorni svetovalec Mathias, dvorni sekretar Rybička.

Plesi aranžirali so se le v slovansčini. Krasotie je bilo nepričakovano veliko število. Izmej slovanskih narodnih plesov dopadala se je izjemno „Beseda“. Vsak teden je „Slovanska Beseda“ imela v svojih prostorih „venček“, a tudi predavanja so se vršila. Tudi druga slovanska društva prirejela so ples, zabavne večere, slavnosti in gledališčne predstave. Tako sta na pr. na pustni večer bila dva velika plesa s šemami in sicer jeden aranžiran od društva „Žižka“, a drugi od društva „Zaboj“.

Dné 25. februarja bode srbska „Beseda“ v cvetličnih dvoranah c. kr. vrtogradnega društva, kamor bode gotovo došlo mnogo odlične gospode. Svoj prihod so obljubili državni minister Hofmann, perzijski poslanec, dr. Rieger in drugi.

Dné 3. marca bode veliki koncert slovanskega pevskega društva z velikim plesom tudi v cvetličnih dvoranah in 15. sušca bode zopet slovansko pevsko društvo priredilo zabavo s plesom, kojega večera čisti donesek namenjen je stradajočim v Istri. Veleštovani polkovnik pl. Prieger kranjskega polka baron Kuhna obljubil je deputaciji slovanskega pevskega društva i društva „Slovenije“, da bode tega polka godba ta večer v dobrodeljni namen brezplačno igrala. Zabava bode v dvorani „zum grünen Thor“ v VIII. mestnem okraji.

Poročili ste uže, da je na čast društva „Slovenije“ uže dobro znani češki skladatelj Jahoda-Krtinsky zložil nov napev pesni „Zagorski zvonovi“ ter jo podaril imenovanemu društvu. Pred kratkim je znani hrvatski skladatelj gosp. profesor Franjo Kuhač našej „Sloveniji“ podaril štiri pesni in sicer: „Vojvoda Radosav i Kliče divojka“, „Kolo“, „Opelo na pokopu djevojke“, „Opelo na pokopu dobrotvora“, za koji velikodušni dar se je „Slovenija“ dostojno zahvalila ter blagodušnega gospoda prosila še za daljno naklonjenost.

Domače stvari.

— (Za stradajoče Notranjce) je dal deželni odbor 800 gold. iz deželne blagajnice.

— (Iz Kostanjevice) se nam piše dné 24. febr.: Včera, 22. febr. sta osnovala gg. okrajni sodnik dr. Gestrin in kancelist Samsa tombolo na korist stradajočim Notranjcem, katera je dala, ker so bili do-bitki vsi od tukajšnjega občinstva darovani,

učiliščniki z izdanjem „Slovanskega Almanaha“. Jaz sem dolgo mislil, da bode nadaljevanje zaostalo. (Prezrli ste v „Slovenskem Narodu“ pred nedavnim dopis z Dunaja, ki je poročal o naročevanju na II. zvezek tega almanaha. Slišimo, da izide okolo velike noči. Ur.) Na jednoč me raznenadi dopis z Dunaja v „St. Peterburgskih Vedomostih“, ki poroča o seji Almanahovega odbora, ter pravi mej drugim:

„Seje sta se razen g. predsednika Poznika udeleževala po dva člena od Rusov, Malorusov, Čehov, Poljakov, Srbov, Hrvatov, Slovencev, Slovakov in Bolgarov. Ta zbor je predstavljaj nenavadno zanimiv prizor: vsak predstavitelj svoje narodnosti je govoril svojim rodnim jezikom in vsi so se prav dobro umevali. Prav zanimiva sta bila govora poljskih členov odborovih (jednega pisatelja iz Bukovine in jednega pisatelja iz Privislinskega kraja) gledé značaja spisov „Sl. Almanaha“. Člen iz Privislinskega kraja je rekel, da je spis o Rusiji

v lanskem Almanahovem letniku vzbudil zarad gnjusnega, brezsmišljenega in tendencijozno-sovražnega obsega v vsakem poštenem Rusu in Poljaku — največjo nevoljo. Namen izdanja Almanaha je seznanjevat, miriti in zjedinjevat Slovanstvo in ne sejati razdora z gnjusi, krivičnimi obtožbami jednega naroda pred drugim. Mi Poljaki — je rekel dalje — se nijsmo udeleževali v izdanji prvega letnika; a zdaj, ko se povsod, tu in za granico vzbuja ideja, ter se prikazuje iskreno hrepenjenje posameznih slovanskih plemen, se soglasiti, zjediniti in delovati prijateljski skupaj za blago Slovanstva in proti občenemu vragu, tudi mi Poljaki nijsmo mogli ne soglasiti se s tako patrijotično in blagorodno idejo, kakor je izdajanje „Sl. Almanaha“, v katerem se morajo udeleževati vsa slovanska plemena. Mi moramo objaviti, da ostanemo v uredniškem odboru, ter se udeležimo v izdanji drugega letnika Almanaha, če zbor sklene ne sprejemati političnih in sovražno-

polemičnih spisov jednega slovanskega naroda proti drugemu. Mi Poljaki smo dozdej mnogo grešili ter se zakrivali pred Slovani, no, končno moramo mi razumeti in se prepričati, da tako obnašanje škoduje nam samim, a prinaša korist našim protivnikom. Podajmo torej jeden drugemu roko v bratsko pomirjenje, zjedinjenje in skupno delovanje.“

Sklenilo se je potem jednoglasno, ne sprejemati več spisov, ki bi žalili kako narodnost, kakor oni v lanskem letniku „Golos iz Rossiji“. Jaz pa svetujem, da bi v prihodnje tudi tacih spisov ne sprejemal, ki žalijo verski čut.

Bi se li ne dal po primeru „Almanaha“ osnovati tudi časnik, ki bi se pečal s slovanskimi literaturami. Kajti zdaj, ako hočemo, da nam nijso druge literature popolnem tabula rasa, morame imeti cele kopice slovanskih časnikov. A kdo ima toliko sredstev, kdo toliko časa, da bi vse liste premetal. Žalostno, jaz